

Det kgl. danske
Landhusholdningsselskabs Generalforsamling.

Den 14de December 1898.

Præsidenten, Lehnsgreve Wedell aabnede Generalforsamlingen med at byde Forsamlingen Velkommen og udtalte dernæst, at Præsidiets ønskede, at Forhandlingerne ligesom de nærmest foregaaende Aar bleve ledede af en Dirigent. Kammerherre O. Scavenius havde paa Præsidiets Anmodning lovet at ville overtage Hvervet som Dirigent.

Da ingen gjorde Indsigelse herimod, indtog Kammerherre O. Scavenius Pladsen som Dirigent og gav Ordet til Lehnsgreve Wedell: Udfaldet af de foretagne Valg er saaledes:

Til Præsident er gjenvalgt Hofjægermester F. Friis med 147 Stemmer.

Til Medlemmer af Bestyrelsesraadet ere ved almindelig Stemmeafgivning gjenvalgte: Professor Sengelcke, Kammerherre, Baron Wedell-Wedellsborg og Kammerherre O. Scavenius, hver med 158 St., Etatsraad Nygaard med 155 St. og Hofjægermester Bech med 147 St. I Stedet for Inspektør Fejlberg, som ikke ønskede at modtage Gjenvalg, er Forpagter Sonne valgt med 73 St., og til den ved Hofjægermester F. Friis's Valg til Præsident ledigblevne Plads i Bestyrelsesraadet er valgt Proprietær la Cour, Trinderup, med 51 St.

Til Medlemmer af Bestyrelsesraadet ere valgte af Landboforeningerne:

for Hjørring	Amt: Direktør M. Nielsen, Hjørring.
— Thisted	— Forpagter Hansen, Egebækssande.
— Aalborg	— Godsejer Ahlmann, Langholt.
— Odense	— Forpagter Skov, Tybrind.

for Holbæk Amt: Gaardejer P. Sams, Svendsbjerg.
— Frederiksborg — Proprietær Grüner, Hegnsholt.

De Herrer Forpagter Hansen og Forpagter Skov ere nyvalgte Medlemmer, de andre ere gjenvalgte.

Det bemærkes, at i Hjørring Amt have Landboforeningen Vendsyssel og Hanherredernes Landboforening ikke deltaget i Stemmegivningen; i Thisted Amt have Thylands landøkonomiske Selskab og Morsø Landboforening ikke deltaget i Stemmegivningen, og i Holbæk Amt er det samme Tilfældet med Samsø Landboforening.

Til Revisor er valgt Bogholder S. Dahlberg med 57 St. og til Medlemmer af Bestyrelsen for »Fond til Landmænds Uddannelse« er Inspektør Feilberg gjenvalgt med 69 St.

Til Medlem af Belønningsudvalget har Bestyrelsesraadet gjenvalgt Inspektør Leegaard og til Medlemmer af Bogudvalget gjenvalgt Forpagter Bokelmann og valgt Etatsraad H. Valentiner i afdøde Kapt. la Cours Sted.

Hermed er Meddelelsen om de stedfundne Valg tilendebragt.

Forinden vi gaa over til den følgende Sag paa Dagsordenen, føler jeg og sikkert ogsaa Forsamlingen, Trang til at mindes de Mænd, som Døden har berøvet vort Selskab og det danske Landbrug i det Aar, der er forløben siden forrige Generalforsamling. Jeg skal ikke komme ind paa en udførlig Omtale af hver enkelt af de bortgangne, men naar vi gaa Rækken igjennem ville vi se, at Tabene have været store og smertelige, og jeg er overbevist om, at for hvert Navn, jeg nævner, ville alle samstemme med mig i, at vi skyldte den vedkommende en hjertelig Tak for, hvad han har været for Selskabet og for det danske Landbrug.

I første Række blandt disse Mænd staar Kaptajn la Cour, som døde den 19de Februar d. A., efterat han kort i Forvejen havde nedlagt sit Mandat som Præsident i Selskabet, idet han følte sig haardt trykket af den Sygdom, som voldte hans Død. Han var en god Mand for vort Selskab, og vi have ham meget at takke for. Han satte sit stærke Præg paa Selskabets Virksomhed i de mer end 20 Aar han virkede i dets Tjeneste, dels som Sekretær og dels som Præsident, ligesom han i det hele taget har haft en Indflydelse som faa i det nøje Samarbejde, som han havde med Landbrugets ledende Mænd her i Landet. Saavel det kgl. danske Landhusholdningsselskab som det danske Landbrug i det Hele har lidt et overordentlig stort Tab ved hans Bortgang.

Jeg skal derefter nævne Kammerherre Mourier-Petersen. Ganske vist var denne Mand ikke nøje knyttet til Landhusholdningsselskabet, men gennem sin Stilling i Hedeselskabet, hvis Medstifter han var, og i hvis Bestyrelse han havde Sæde til sin Død, har han sat sig et varigt Minde af Betydning, foruden at han som Landmand og i offentlig Virksomhed gjorde sig særdeles fortjent og nød stor Anseelse.

Ogsaa skal jeg nævne Hofjægermester Fr. v. Rosen, som i en længere Aarrække var et overmaade nyttigt Medlem af Selskabets Bestyrelsesraad. Enhver Sag, der overdroges ham til Behandling, tog han paa med Interesse og Iver. Han var en dygtig praktisk Landmand, sad inde med en sjælden Arbejdsevne og Indsigt i mange Forhold, og var i sin Hjemstavn hædret med forskjellige Tillidshverv.

Bestyrelsesraadet har lidt et Tab ved, at Proprietær Jensen til Skrillingegaard, som har været Medlem af det siden 1883, er afgaaet ved Døden for kort Tid siden. Han var ogsaa en dygtig praktisk Landmand og afholdt af alle, med hvem han kom i Berøring.

Selskabet har dernæst lidt et Tab ved, at Døden har berøvet det Grosserer Poul Rützau, som har været dets Revisor siden 1892. Han omfattede sit Hverv i Selskabet med stor Interesse og røgtede det med indgaaende Dygtighed.

En for ganske nylig afdød Mand, som i sin Tid har indlagt sig stor Fortjeneste af Selskabet og af vort Landbrug, er Kammerherre, Amtmand Carl Steen Andersen Bille. Paa Opfordring af Selskabet rejste han i 1877 til England, hvor det gennem de fortrinlige Forbindelser, han der havde, lykkedes ham at gennemføre, at Danmark endnu i adskillige Aar bevarede Tilladelse til Udførsel af levende Kreaturer til Storbritannien.

Som Forstander for Skaarupgaards Landbrugsinstitut har nys afdøde Janus Baltazar Krarup gavnet det danske Landbrug meget paa en Tid, da der ikke fandtes mange saadanne Skoler til Uddannelse af unge Mennesker til dygtige Landmænd. Senere overtog han at beskrive Landbrugets Udvikling i Danmark fra 1835 og til den nyeste Tid. Han har i dette Skrift samlet en Skat af Oplysninger, som have stor Værdi, ikke alene for den nulevende Slægt, men ogsaa for Fremtiden.

Endnu skal jeg nævne Proprietær Theodor Bang, der var blandt de første til at samle Andelsmejerierne i Foreninger, og var ved sin Død Formand for det store Slagteri i Odense, som ejes af fynske Landmænd.

Vi skyldte alle disse Mænd en Tak, og ligesom de have været ærede af danske Landmænd, da de færdedes iblandt os, saaledes ville vi ogsaa alle nu, da de ere gaade bort, ære deres Minde.

(Forsamlingen tilkjendegiver sin Tilslutning hertil ved at rejse sig.)

Som man vil have lagt Mærke til, da jeg meddelte Udfaldet af den foretagne Stemmeafgivning, tæller Bestyrelsen ikke mere Inspektør Feilberg blandt sine Medlemmer, hvilket meget maa beklages, da Bestyrelsesraadet herved lider et stort Tab. Grunden hertil er den, at Inspektør Feilberg ikke har ønsket at modtage Gjenvalg. — Selskabet skylder ham megen Tak for hans 15aarige Virksomhed som Medlem af Bestyrelsesraadet og særlig skylder det ham Tak for den Virksomhed, han har udfoldet med Hensyn til at skaffe Kjendskab til Forholdene i vore nordlige Bilande og da navnlig Island. I Løbet af 21 Aar har Inspektør Feilberg foretaget 3 Rejser til Island; den sidste foretog han efter Præsidiets Opfordring for 2 Aar siden, og den medførte store Resultater, idet vi derved bleve gjorte bekendte med mange Forhold, som ikke tidligere have staaet fuldkommen klare for os. Sin store Interesse for Island og islandske Forhold har Inspektør Feilberg desuden vist derved, at han har overgivet til Landhusholdningsselskabet et efter Omstændighederne betydeligt Beløb til Anvendelse ved fremtidige Undersøgelserrejser i denne vor fjerne Landsdel, for paa den Maade at kunne komme det islandske Landbrug til Hjælp. Jeg beder derfor Forsamlingen med Præsidiet at deltage i Udtalelse af en varm Tak til Inspektør Feilberg, samtidig med, at vi udtale Haabet om ogsaa i Fremtiden at turde paaregne hans sagkyndige Bistand paa det Omraade, for hvilket han, som han har vist i Gjerningen, nærer en stor Interesse, og med Hensyn til hvilket han sidder inde med et Kjendskab, som vil kunne være til stor Nytte i Fremtiden.

(Ogsaa til denne Udtalelse tilkjendegav Forsamlingen sin Tilslutning ved at rejse sig.)

De ny Medlemmer af Selskabets Bestyrelsesraad, d'Hrr. Forpagter Sonne, Propr. la Cour, Forpagter Hansen og Forpagter Skov skulle være Bestyrelsen velkomne. Hr. Bogholder Dahlberg, som er valgt til Revisor, har i flere Aar assisteret Revisorerne og lagt en stor Interesse for Selskabet og dets Regnskabsføring for Dagen, saaledes at jeg føler mig forvisset om, at denne vigtige Post er bleven besat paa en for Selskabet fuldkommen tilfredsstillende Maade.

Som det vil være d'Herr. bekjendt, er Landbrugskandidat Hoffmeyer valgt til Sekretær for Landhusholdningsselskabet fra 1. Januar 1899. Vi byde ham Velkommen til den nye Stilling, han saaledes skal indtage i Selskabet. Samtidig forlader vor nuværende Sekretær, Landbrugskandidat Rudolf Schou sin Stilling i Selskabets Tjeneste. Jeg vil her benytte Lejligheden til at bringe ham en varm Tak for den Dygtighed, Ihærdighed og Interesse, han altid har lagt for Dagen over for Selskabets Anliggender, og udtale Ønsket om, at han maa gaa en lys Fremtid i Møde i den ny Stilling, som han nu staar i Begreb med at gaa ind til.

Selskabets Medlemstal var ved Aarsberetningens Afslutning d. 31. Marts 1898 790. I Aarets Løb er der indmeldt 46 Medlemmer, men afgaaet ved Døden eller udmeldt 21, saa at Medlemstallet for Øjeblikket er 816.

Landhusholdningsselskabets Regnskab for Regnskabsaaret 1897—98, som var fremlagt med alle tilhørende Bilag, var revideret og befundet rigtigt, hvorefter Bestyrelsesraadet havde givet Decharge derfor.

Om Selskabets almindelige Virksomhed i det forløbne Aar — herunder dog kun de Punkter, der ikke andetsteds ville blive omtalte — gaves derpaa Meddelelse af

Sekretæren: Jeg skal tillade mig at berøre de forskellige Virksomheder under Henvisning til den af Generalforsamlingen ifjor vedtagne Virksomhedsplan.

Landøkonomiske Skrifter.

Hvad Udgivelsen af landøkonomiske Skrifter angaar, da er der siden sidste Generalforsamling kun udgivet Handelsgartner Grams Bog om Vejledning i økonomisk Frugtavl, der allerede kortelig omtaltes ved sidste Generalforsamling. Det har vist sig, at den Formening, der da fremsattes, at en saadan Vejledning vilde være særlig velkommen, saavel for Landmænd som for Havebrugere, fuldtud har bekræftet sig, thi fra mange Sider er der tilkjendegivet Tilfredshed med Emnet og dets Behandling.

Af Aarsberetningen er der som sædvanlig trykt 3500 Eksemplarer. Den er ogsaa i Aar udkommen sent, hvilket skyldes et Sammentræf af forskellige Omstændigheder og en forøget Ekspedition af betydningsfulde Sager.

Ligesom i tidligere Aar er der anskaffet en Del landøkonomiske Skrifter til Uddeling til Sognebiblioteker, Lærlinge o. s. v.

Foredrag.

I Foraaret er der afholdt 4 Foredrag, nemlig af Konsulent Arup om Kjødeksportens Stilling til Kjødkontrollens Udvikling, navnlig i Tyskland og England; Lektor W. Johannsen: Nogle Studier over Variation og Forædling, med særligt Hensyn til Goldthorpe Byg; Hofjægermester F. Tesdorpf: Meddelelser fra en Rejse til Livland og Forpagter F. Bokelmann: Nogle Resultater af danske Plovprøver.

Derimod er der ikke afholdt noget Foredrag i Efteraaret, hvilket skyldes særlige Omstændigheder.

Paa Husdyrbrugets Omraade har Statsbevillingen til Avlscentre for Husdyr i høj Grad lagt Beslag paa Selskabet. Medens man i brede Træk — saaledes som det fremgaar af Aarsberetningen — allerede tidligere havde udtalt sig om Sagen, har man siden April været en Del optaget af Forhandlinger om Detailbestemmelserne, ganske særlig Regler for Svineavlscentrene. Man har i denne, som i mange andre Sager, haft fortrinlig Nytte af Statskonsulenternes nøje Tilknytning til Selskabet og gennem disses Sagkundskab er man sat i Stand til indgaaende at behandle denne omfattende Foranstaltning.

Angaaende Virksomheden paa Mælkeribrugets Omraade skal jeg henvise til Konsulent Bøggilds Beretning. Selskabet har ydet Støtte til Ostningsforsøg i »Dansk Mejeristforening«, og det synes, at der af den i November Maaned i Odense afholdte Udstilling, kan drages den Slutning, at der med et ringe Tilskud er bragt gode Resultater.

De nordlige Bilande. Selskabet har gjort indledende Skridt til at iværksætte en Forsøgsplantning af Naale- og Løvtræer paa Island. Foranstaltningen kan faa megen Betydning, hvis den lykkes, og man har derfor Opmærksomheden stærkt rettet paa at iagttage alle Forsigtighedsregler, af hvilke særlig skal fremhæves Afspærring imod Faarene samt Tilvebringelse af modstandsdygtige Planter. Ligeledes har Selskabet understøttet Uddannelsen af en ung Islænder for at sætte ham i Stand til at varetage en konsultatorisk Virksomhed deroppe.

Paa Færøerne har Renterne af det Hansenske Legat været anvendt til Fremme af Landbruget.

Selskabets Lærlinge. Under Selskabet tjener for Tiden 68 Lærlinge paa større Gaarde (i Fjor 101), 3 paa

mindre (5) og 10 Foderlærlinge (6), altsaa ialt 81 Lærlinge imod 112 ved samme Tid i Fjor. Tilgangen er fremdeles ringe paa Grund af Konkurrencen med de private Læresteder, som byde en højere Løn og kun binde Lærlingen for 1 Aar, medens Selskabets Lærlinge paa de større Gaarde skulle binde sig for 3 Aar.

Af Præsidiets vil blive omtalt nogle Forandringer, som ville blive udførte ved Reglerne for Lærlingeuddannelsen, hvilket jeg tillader mig at nævne her, da min Beretning i Fjor gav Anledning til en Forhandling desangaaende, navnlig Offentliggjørelsen af Karaktererne, som var fastsat i Lærlingeordningen af 1893.

At komme nærmere ind paa Detailler i Selskabets Virksomhed, vilde føre for vidt her. Jeg skal dog tillade mig at anføre, at Selskabets Virksomhed paa alle Omraader er i meget betydelig Stigning og at der til Selskabet Aaret igjennem rettes en Mængde Henvendelser saavel fra Ministeriet, Institutioner, Foreninger som fra Private og at Selskabet som hidtil har betragtet det som sin Pligt at give disse Henvendelser en indgaaende og alsidig Behandling.

Der er i Aarets Løb fra Selskabet afgivet en stor Mængde, tildels meget udtømmende Betænkninger til Landbrugsministeriet, og der er afholdt en Mængde Møder i meget forskellige Anledninger, og der er saaledes lagt stærkt Beslag paa Selskabets Arbejdskraft.

Naar Aarsberetningen ikke udviser alt det Arbejde, der er udført, er Grunden den, at en stor Del af Arbejdet ikke straks kan fremtræde med et endeligt Resultat. Hvad der sendes til Ministeriet eller andre Steder hen, maa først der underkastes Overvejelser, før der fremkommer et Resultat, som kan offentliggøres. Derimod har det altid været Reglen, at de Sager, som have faaet deres endelige Behandling, og som derefter fremtræder enten i Form af Forslag eller paa anden Maade, findes optagne i Aarsberetningen.

Naar jeg har sagt, at de Krav, der stilles til Selskabet, ere overordentlig store, tror jeg paa den anden Side ogsaa at kunne sige, at Selskabet har opfyldt de Forventninger, der næres til det, og det maa være mig tilladt at gjøre opmærksom paa, at Selskabet ikke vilde have været i Stand til at gjøre det, naar det ikke havde haft og havde et Præsidium, som lagde sig stærkt i Selen. Jeg vil ikke kunne illustrere Selskabets Virksomhed bedre, end naar jeg siger, at der gaar omtrent ikke en Dag, uden at Præsidiets faar tilsendt en større eller mindre Pakke af Sager, med hvis Indhold det

maa gjøre sig bekendt, udtale sin Mening derom eller træffe en Afgjørelse, og foruden de regelmæssige Præsidentmøder hver Maaned, er der desuden afholdt et stort Antal ekstraordinære Møder og Udvalgmøder, saa at Præsidiet ofte er optaget 3 à 4 Dage i Træk fra Morgen til Aften. For Selskabets Funktionærer og ikke mindst for Sekretæren er det højst opmuntrende, at Præsidiet gaar i Spidsen for Arbejdet og lader andre berettigede Hensyn træde i Baggrunden for de Krav, som Selskabet stiller til dem. Uden dette overordentlig store Arbejde vilde man ejheller have været i Stand til blot nogenlunde at overkomme Arbejdet. Da Lehnsgreve Wedell takkede mig for det Arbejde, jeg havde ydet i Selskabets Tjeneste, maa det nu være mig tilladt at bringe Præsidiet en varm Tak for den overordentlige Forekommenhed, som jeg til enhver Tid har mødt hos det.

Man vilde dog ikke være i Stand til at udføre Arbejdet paa tilfredsstillende Maade uden at have god Assistance dertil, og da det er sidste Gang, jeg staar som Sekretær i et af Selskabets Møder, være det mig da tilladt at bringe Selskabets Funktionærer en hjærtelig Tak for den dygtige Bistand, de have ydet mig ved Forretningernes Udførelse og for den elskværdige Maade, paa hvilken Samarbejdet er foregaaet.

Endelig være det mig tilladt nu da min Virksomhed i det kongelige danske Landhusholdningsselskab snart er afsluttet, at bringe en Tak saavel til Bestyrelsesraadet og Selskabets Medlemmer som til de Institutioner, Foreninger og Enkeltmand, jeg har haft den Ære at komme i Forbindelse med, for den Imødekommenhed og Velvilje, jeg til enhver Tid har mødt hos dem.

Da Selskabets Medlemmer paa Bestyrelsens Forslag for 5 Aar siden viste mig den Tillid at vælge mig til Selskabets Sekretær, gik jeg ind til denne Stilling uden at forstaa den Betydning, som det kongelige danske Landhusholdningsselskab har haft for det danske Landbrug. Min Virksomhed i Selskabets Tjeneste har imidlertid ført med sig, at jeg ofte har maattet kaste Blikket tilbage, idet der har været mangan Anledning til at søge Kilden til en Sag, og jeg tror derfor at kunne sige, at det kgl. danske Landhusholdningsselskab har medvirket til enhver vigtig Foranstaltning, der i de sidste 130 Aar er gennemført til Gavn for det danske Landbrug, og jeg føler mig overbevist om at finde Tilslutning hos Forsamlingen, naar jeg udtaler Haabet, ja Forvisningen om, at det kongelige danske Landhusholdningsselskab til enhver Tid vil være i Stand til ved sine Præsidenter, ved sit Bestyrelsesraad og ved

sine Funktionærer at opfylde de stedse stigende Krav, der stilles til Selskabet fra det danske Landbrugs Side.

Fra »Fond til Landmænds Uddannelse« forelaa en Beretning om Virksomheden i det 29de Forretningsaar, som refereredes af Kassereren.

Angaaende de ledige Stipendier var der indkommet 17 Andragender, som alle gik ud paa, at vedkommende var uformuende og ønskede Understøttelse til Studium paa den kgl. Veterinær- og Landbohøjskole for derefter at søge Ansættelse som Lærer ved en Landboskole, som Konsulent eller i en lignende Virksomhed.

Der blev tilstaaet 2 Ansøgere Understøttelse af 20 Kroner maanedlig i 12 Maaneder, 1 Ansøger 15 Kroner maanedlig i 12 Maaneder, 1 Ansøger 15 Kroner maanedlig i 9 Maaneder og 1 Ansøger 15 Kroner maanedlig i 10 Maaneder. Sidstnævnte Stipendium vil dog ikke blive udbetalt for September Maaned, da vedkommende kun har frekventeret Skolen fra 1. Oktober.

Understøttelserne ville saaledes tilsammen udgjøre 930 Kr., og da der var et Beløb af 945 Kr. 74 Øre til Raadighed, bliver der et Overskud af 15 Kr. 74 Øre at overføre til næste Aars Regnskab.

Angaaende den agrikultur-kemiske Virksomhed i det forløbne Aar forelaa fra Professor Stein en Beretning, som findes gengivet andetsteds i »Tidsskrift for Landøkonomi«.

Om Virksomheden paa Mælkeribrugets Omraade havde Konsulent Bøggild indsendt en Beretning til Selskabet. Den forelaa trykt og omdeltes til de tilstedeværende Medlemmer. Dens Hovedindhold var saaledes:

Konsulenten har ialt været 104 Dage paa Rejser, altsaa nogle Dage færre end forrige Aar, begrundet paa, at han havde forstuvet det ene Knæ, hvilket foranledigede et længere Hospitalsophold. Endvidere har han holdt en Del Foredrag og været Smørdommer ved forskellige Bøtteudstillinger samt ved Forsøgslaboratoriets sammenhængende Rækker af Smørudstillinger, desuden har han deltaget i forskellige Delegeretmøder og Konsulentmøder samt i et Par Udvalgmøder angaaende Ordningen af Mælkeriudstillingen ved Landmandsfor-samlingen i Aaret 1900. Ogsaa have de af Selskabets Maskinudvalg foretagne Prøver med Kjølemaskiner lagt megen Beslag paa hans Tid. En Mængde Forespørgsler ere besvarede, og som sædvanlig har Konsulenten gennemgaaet Foderlærlingenes Dagbøger og overværet Afgangsprøven for Mejerister paa Ladelunds og Dalums Mælkeriskoler. Til forskellige faglige Tids-

skrifter har han leveret en Del Artikler og fortsat Arbejdet paa den forrige Aar paabegyndte Bog om »Mælkeribruget i fremmede Lande«, saaledes at Manuskriptet til hele Bogen nu er færdigt, og sidste Hæfte vil udkomme i den nærmeste Tid.

Statsunderstøttelsen til Mejerskers og Mejeristers videre Uddannelse har som forrige Aar været 12000 Kr. Denne Sag foraarsager stadig meget Arbejde, dels med Tilvejebringelsen af nye Læresteder og dels med at tilse de ældre samt med at lægge Rejseplanerne for Mejerskerne og Mejeristerne saa tilfredsstillende som muligt. Planen, der arbejdes efter, maa betragtes som god, men vil mulig Tid efter anden kræve enkelte mindre Ændringer, og Statsunderstøttelsen til det her nævnte Formaal har i væsentlig Grad bidraget til at fremme en hurtig og sund Udvikling af det praktiske Arbejde paa en stor Del af Landets Mejerier.

De to Rejsemejersker, som Selskabet har, have, saavidt det har kunnet bringes i Erfaring, arbejdet tilfredstillende, men de have ikke været saa efterspurgte som tidligere, formodentlig fordi flere og flere af Selskabets Medlemmer ophøre med selv at behandle Mælken, og Præsidiet har nu ved Aarets Slutning atskediget Jomfru Hansen, medens Jomfru Nielsen, der blev antaget i Maj 1893, endnu staar i Selskabets Tjeneste.

Om Maltbyg- og Hvedeudvalgets Virksomhed i det forløbne Aar var der til Selskabet indsendt en Beretning, som ogsaa forelaa trykt og omdeltes til de tilstedeværende Medlemmer.

Forsøgene have været fortsatte paa samme 5 — Wedellsborg, Brattingsborg, Kristiansminde, Gjorslev og Knuthenborg Avlsgaard — Forsøgs-gaarde som hidtil og i det væsentlige efter samme Plan som tidligere.

Paa de nævnte Gaarde har der været anstillet sammenlignende Dyrkningsforsøg med 32 forskellige 2-radede Bygsorter og Stammer, og for Størstedelen var Saasæden i denne Forsøgsafdeling produceret af Lærer L. Larsen paa Vejenbred Skolelod ved Hørsholm. Samtlige Sorter udsaaedes medio April med 175 Pd. pr. Td. Land og hvert Sted i 4 Parallelparceller. Endvidere gjordes der Forsøg med Goldthorpebyg med 4 forskellige Saamængder: 150—175—200 og 225 Pd. pr. Td. Land, ialt paa 20 Parceller, samt med 4 Sorter og Stammer af 6-radet Byg, udsaaedes 3 Gange med 14 Dages Mellemrum og hver Gang som Dobbeltforsøg. Ialt har der været 820 Forsøgsparceller, hver paa $\frac{1}{100}$ Td. Lands Størrelse.

Dernæst er der udført sammenlignende Dyrkningsforsøg i 130 Jordbrug i Landets forskellige Egne mellem 2 af Udvalget leverede Bygsorter og det lokale Byg. De to Sorter vare Prenticebyg og Lerchenborgbyg, hvilken sidste paa Begjæring kunde ombyttes med Goldthorpebyg. Der leveredes 50 Pd. Saasæd, og Modtageren skulde indsende til Udvalget 5 Pd. af hver af de 3 sammenlignede Bygsorter samt give forskellige Oplysninger om Dyrkningsvilkaarene og Forsøgsresultatet.

Endelig er der anstillet sammenlignende Forsøg i 40 Husmandsbrug mellem Prentice- og Lerchenborgbyg og det lokale Byg. 10 Pd. Saasæd af hver Sort leveredes gratis, men der skulde indsendes til Udvalget 5 Pd. af hver af de 3 sammenlignede Prøver mod en Godtgjørelse af 1 Kr. 50 Øre og gives Oplysninger som ovenfor nævnt.

De fra de to førstnævnte Afdelinger hidrørende Forsøgsresultater ere blevne bedømte af de Herrer Grosserer S. Plum, Lektor Johannsen og Kjøbmand Majus Thorsen, og derhos have Maltningforsøgene paa Gammel Carlsberg været fortsatte som hidtil. Offentliggjørelse af Resultaterne af Maltningforsøgene vil finde Sted, saasart der haves Materiale fra et tilstrækkeligt Antal Aargange.

Hvededyrkningsforsøgene have udelukkende været indstallerede paa de førnævnte 5 Gaarde. Midt i September 1897 radsaaedes paa hver Gaard 41 forskellige Hvedestammer og Sorter, deriblandt ogsaa af engelsk, tysk og svensk Avl. 27 Prøver vare Squareheadstammer, dels af dansk dels af udenlandsk Herkomst. Saamængden var 250 Pd. pr. Td. Land. Hver Hvedeprove udsaaedes i det enkelte Forsøg i 4 Forsøgsparceller à $\frac{1}{100}$ Td. Land. Ialt var der 820 Forsøgsparceller.

En paatænkt Deltagelse med dansk Maltbyg i den aarlige Bryggeriudstilling i London maatte opgives, da det Materiale, der var indsamlet, ikke fandtes fuldt tilfredsstillende for Øjemedet.

Ved Industri- og Landbrugsudstillingen i Nakskov i September var der fremstillet en Samling af Korn og Straa af samtlige de paa Udvalgets faste Forsøgsstationer dyrkede Byg- og Hvedeprover.

Aarsberetningen om Bygforsøgene i 1897 findes i Tidsskrift for Landbrugets Planteavl. Om Hvedeforsøgene, der væsentlig omfatte en Prøvelse af Dyrkningsværdien af Squareheadstammen, vil der ogsaa ske Meddelelse, saa snart man

skjønner, at de indvundne Resultater for disses Vedkommende omfatter et tilstrækkeligt Antal Aargange.

Udvalget har som sædvanlig til Bestridelse af Udgifterne modtaget 8000 Kr. af Staten og 1000 Kr. af Landhusholdningsselskabet.

Meddelelser fra Præsidiets.

Ledelsen af den Selskabet underlagte Virksomhed til Plantekulturens Fremme.

Kammerherre K. Sehested. Planteavlens har haft den sørgelige Skjæbne i Løbet af temmelig kort Tid at miste to af sine varmeste Forkjæmpere. Den 30. September 1897 døde Statskonsulent P. Nielsen, som var Skaberen af de planmæssige Forsøg paa Planteavlens Omraade, og som lige til sin Død var en udmærket Leder af disse Forsøg. Nogle Maaneder senere døde Kaptajn la Cour, som altid har vist denne Sag sin varmeste Interesse, og som har store Fortjenester af disse Forsøgs Udvikling og Fremme. Inden sin Død fik Kaptajn la Cour dog Lejlighed til at deltage i de Forhandlinger, der bleve førte angaaende den fremtidige Ordning af Ledelsen af disse Forsøg og kom derved til at øve stor, ja, Taleren turde sige afgjørende Indflydelse med Hensyn til det Resultat, som fremgik af disse Forhandlinger. Da Sagen blev udførlig omtalt paa forrige Generalforsamling, kunde Taleren indskrænke sig til ganske kort at bringe i Erindring, at Forhandlingerne om Planteavlssagens Ordning foregik paa 2 Møder, som vare sammenkaldte af Landhusholdningsselskabets Præsidium, og til hvilket vare indbudne Formændene for Fællesforeningerne, Hedeselskabet, Medlemmer fra Hvede- og Maltbygudvalget, Professor Westermann, Lektor, Dr. phil. Rostrup, samt Forsøgsbestyrerne ved Forsøgsstationerne. Paa disse Møder, der afholdtes den 22. Oktober og 6. December f. A., vare alle enige om, at det ikke var muligt at finde en enkelt Mand, som kunde eller vilde paatage sig at træde i afdøde Konsulent P. Nielsens Sted som Leder af Forsøgene i samme Omfang som han, og man søgte derfor hen til den Udvej at overdrage den administrative Ledelse af Forsøgene til et af 3 Medlemmer bestaaende Udvalg, medens Planlægningen af Forsøgene, som hidtil havde været foretaget af Konsulent P. Nielsen, blev lagt i Forsøgsbestyrernes Hænder. Udvalgets Sættelse blev ordnet saaledes, at der skulde vælges et Medlem af de samvirkende danske Landboforeninger, et af Direktøren for den kongelige Veterinær- og Land-

bohøjskole efter Samraad med Undervisningsraadet og et af Landhusholdningsselskabets Præsidium, hvilket sidste Medlem tillige skulde fungere som Udvalgets Formand. Efterat nu denne Ordning var approberet, og efterat Valg af Medlemmer til Udvalget var foretaget — Præsidiet havde valgt Taleren til at indtræde i Udvalget, de samvirkende Landboforeninger havde valgt Godsejer Ahlmann og den kongelige Veterinær- og Landbohøjskole Professor Westermann — konstituerede Udvalget sig i Juni Maaned i Aar og antog derefter Landbrugskandidat Dorph-Petersen til Udvalgets Sekretær. Landhusholdningsselskabet opfordrede nu Udvalget til at udarbejde en Forretningsorden, og dette er sket. Udvalgets Forslag til en saadan er bifaldet af Landhusholdningsselskabets Præsidium og approberet af Ministeriet.

Forretningsordenen for Planteavlsudvalget, som Taleren derefter gennemgik Punkt for Punkt, er saalydende:

1.

Planteavlsudvalget bestaar af tre Medlemmer. Et Medlem, der fungerer som Formand, vælges af det kgl. danske Landhusholdningsselskabs Præsidium; et Medlem vælges af Direktøren for den kgl. Veterinær- og Landbohøjskole efter Samraad med Højskolens Undervisningsraad, og et Medlem vælges af de samvirkende danske Landboforeninger.

2.

Medlemmerne vælges paa tre Aar. Hvert Nytaar foranlediger Landhusholdningsselskabet valgt et Medlem. Ordensfølgen for Valgenes Fornyelse fastsættes første Gang ved Lodtrækning. Gjenvalg kan finde Sted. Stillingen som Udvalgsmedlem er ulønnet. Udvalget kan antage lønnet Medhjælp.

3.

Det kongelige danske Landhusholdningsselskab er Forretningsførelsens og Arkivets Domicil. Udvalgets aarlige Regnskab, der omfatter Tiden fra 1. April til 31. Marts, aflægges overfor Landhusholdningsselskabet, hvis Kasserer udfører Udvalgets Kassererforretninger. Kassereren kan ikke paa Udvalgets Vegne afholde nogen Udgift eller modtage nogen Indbetaling uden Formandens skriftlige Ordre.

4.

Landhusholdningsselskabet kan, naar dertil findes Anledning, efter Aftale med Udvalget sammenkalde almindelige

Planteavlsmøder til Drøftelse af Maal og Midler for Planteavlsvirksomheden.

5.

Planteavlsudvalgets Henvendelser til Landbrugsministeriet indsendes gennem det kgl. danske Landhusholdningsselskab.

6.

Udvalget er den umiddelbare Leder af Planteavlsvirksomheden, det er Forsøgsbestyrernes nærmeste Foresatte og meddeler dem de fornødne Instruxer.

7.

Forslag til Forsøgsstationernes Drift og til de Demonstrationer af Forsøgsresultater, som agtes foretagne med Tilskud af Forsøgskontoen og under Forsøgsbestyrernes Ledelse, udarbejdes, aarlig af Forsøgsbestyrerne og indsendes af disse til Udvalget inden 1ste Februar. Naar Forslagene — eventuelt med Ændringer — ere approberede af Udvalget, paahviler Planernes Udførelse, Stationernes Drift og Budgetternes Overholdelse med fuldt Ansvar Forsøgsbestyrerne under Udvalgets Tilsyn. For Mosedyrkningens Vedkommende søger Udvalget Samarbejde med det danske Hedeselskab.

8.

Formen for Forsøgsmaterialets Protokollering fastsættes af Udvalget efter Konference med Forsøgsbestyrerne. Bearbejdelsen af Materialet fordeler Udvalget mellem Forsøgsbestyrerne, ligeledes efter Konference med disse. Forsøgsbestyrerne bære Ansvaret for Materialets og Bearbejdelsens Rigtighed.

9.

Udvalgets Sager afgjøres enten ved skriftlig Votering eller ved mundtlig Forhandling i Møderne.

10.

Formanden sammenkalder og leder Udvalgets Møder og drager Omsorg for, at de tagne Beslutninger bringes til Udførelse. I Tiden mellem Møderne besørger Formanden Udvalgets løbende Forretninger og afgiver i det nærmest følgende Møde Beretning om det passerede.

11.

Ingen Beslutning kan tages uden at mindst to Medlem-

mer er enige om Sagen. Opstaar der indenfor Udvalget Meningsforskjel om, hvorvidt en Sag skal indstilles til Ministeriets Beslutning, har Formanden den afgjørende Stemme.

12.

Forsøgsvirksomhedens Aarsregnskab afgives af Udvalget til Landhusholdningsselskabet inden 15. Juni, Forslag til Budgettet inden den 1. Juli.

13.

Udvalget udarbejder en Aarsoversigt over Planteavlsvirksomheden og virker i øvrigt paa bedste Maade for Spredningen af de indvundne Forsøgsresultater.

14.

Udvalget antager en Sekretær, der udfører Udvalgets Kontorforretninger — undtagen Kassererforretningerne — efter Formandens Ordre og bistaar denne ved Besørgelsen af de løbende Forretninger. Sekretæren kan efter Ordre optræde paa Udvalgets Vegne. Udvalget stiller fornøden Kontorassistance til Sekretærens Raadighed.

15.

Ophævelse af eller Forandringer i nærværende Forretningsorden kunne kun foretages med Ministeriets Samtykke.

Af de i denne Forretningsorden nævnte Punkter vilde Taleren fremdrage et enkelt Punkt, nemlig Punkt 7, som siger, at for Mosedyrkningens Vedkommende skal Udvalget søge Samarbejde med det danske Hedeselskab. Det kan da meddeles, at et saadant Samarbejde er i sin Vorden, og at der er det bedste Haab om at faa skabt en Form derfor, som kan bringe et frugtbart Resultat. Det er en Selvfølge, at en saadan Sag som Mosedyrkning i et lille Land som Danmark ikke kan hvile paa flere Steder, men maa være koncentreret paa een Haand, og Udvalget har, som sagt, mødt megen Velvillie fra Hedeselskabets Side, saa at der vistnok ikke er Tvivl om, at man ved de Forhandlinger, der skulle finde Sted, vil komme til et tilfredsstillende Resultat. Endelig skulde Taleren bemærke, at Forholdene paa Tystofte Forsøgsstation ikke endnu ere endelig ordnede, men der er ogsaa, hvad denne Sag angaar, godt Haab om, at man vil komme til et gunstigt Resultat. Foreløbig er Ordningen den, at for indeværende Aar drives Stationen paa samme Maade

og i samme Omfang som i Konsulent P. Nielsens Tid, og man haaber ogsaa fremtidig at faa de fornødne Midler bevilgede til at kunne fortsætte paa samme Maade.

Prøver med Landbrugsredskaber og Maskiner.

Hofjægermester F. Friis. Som det vil erindres, blev der i Fjor i September Maaned paabegyndt en Række Under-søgelse med Kjølemaskiner til Mejeribrug paa 3 forskellige Mejerier i Jylland, nemlig paa Mejeriet Godthaab ved Aarhus med Svovlsyrlingmaskinen, paa Mejeriet Lisbjerg ved Aarhus med Kulsyre-maskinen, og paa Mejeriet Skovly ved Skanderborg med Ammoniakmaskinen. Det har nu været Udvalgets Opgave at fortsætte og fuldende disse Forsøg i indeværende Aar, og det er sket paa de samme 3 Mejerier, samtidig med, at der er anvendt nøjagtigere Maaleapparater end dem, der raadedes over ved den første Serie af Prøver, hvorved man er kommen til mere absolute Resultater, men iøvrigt Resultater, som stemme godt overens med de ved Forsøgene i Fjor opnaaede Resultater. Der kan imidlertid med Berettigelse indvendes mod disse Forsøg, at de ikke kunne være absolut sammenlignende, idet de ere udførte paa forskellige Steder, altsaa under forskellige Forhold, og det har derfor været en yderligere Opgave for Udvalget at se, om det ikke var muligt at faa Prøverne fortsatte og endelig afsluttede paa et Sted, hvor alle Maskiner kunde komme til at virke under ensartede Forhold. Præsidiet henvendte sig derfor til Direktøren for Gl. Carlsberg, Kaptajn Kühle med Anmodning om, at Prøven kunde blive foretaget der, og med sædvanlig Beredvillighed gik Kaptajn Kühle ind derpaa. Prøven har derefter fundet Sted i indeværende Efteraar og Resultaterne, der ere komne frem derved, have været en Stadfæstelse af de Resultater, der vare indvundne ved Prøverne i selve Mejerierne. Ved disse sidste arbejdede under Docent Bonnesens Ledelse de Herrer Inspektør Tilemann, Proprietær Breinholt og Konsulent Bøggild, og i de fortsatte Prøver paa Gl. Carlsberg deltog desuden de Herrer Kaptajn Kühle, Docent Borch og Over-assistent Lunde. Det er et meget betydeligt Arbejde, der har været lagt paa Udvalgets Skuldre, og der er derfor Grund for Landhusholdningsselskabet til at takke hele Udvalget for det Arbejde, det har udført, og ganske særlig er der Anledning for Landhusholdningsselskabet til at bringe Docent Bonnesen en Tak, fordi han paa Selskabets Anmodning med stor Beredvillighed stillede sig til Selskabets Raadighed og i

Spidsen for disse Forsøgs Udførelse. Planen var jo nemlig, at de skulde have været udførte under Konsulent Denckers Ledelse, men han døde, og Docent Bonnesen paatog sig da hans Arbejde. Ved Konsulentmødet i Oktober Maaned d. A. gav Docenten en kort, foreløbig Redegjørelse for de indvundne Resultater, og han vil yderligere ved et Foredrag i et af Selskabets Møder afgive en Beretning derom. Ved Siden af disse Prøver er der paa Gl. Carlsberg blevet anstillet Forsøg med forskellige Isoleringsstoffer, og om disse Forsøg er der afgivet Beretning i »Tidsskrift for Landøkonomi«, 5. og 6. Hefte.

Til den Tak, jeg har rettet til Udvalget, vil jeg endnu knytte en Tak til Gl. Carlsberg og ganske særlig til Kaptajn v. d. Aa Kühle, der saa beredvillig har stillet Lokaler til Disposition for disse Forsøg, ligesom han straks imødekom ethvert Ønske, der udtaltes, saaledes at Arbejdet foregik under saa gode Vilkaar som vel muligt.

Endnu skal jeg meddele, at i det ovenfor nævnte Hefte af »Tidsskrift for Landøkonomi« findes ogsaa en af Forpagter Bokelmann afgiven Beretning om de i Fjor foretagne sammenlignende Prøver med amerikanske og danske Plove, ledsaget af Tegninger af alle de Plove, der have været underkastet Prøve.

Foranstaltninger til Kjødeksportens Fremme.

Lehnsgreve Wedell. Paa Foranledning af Landbrugsministeriet har Selskabet til dette udtalt sig om Anvendelsen af den Bevilling paa 25,000 Kr., som paa indeværende Aars Finanslov er givet til Indarbejdelsen af danske Kjødvarer i udenlandsk Marked. Man søgte en Forhandling med »Dansk Eksportforening« med det Resultat, at Foreningen med stor Imødekommen tilbød at være Selskabet behjælpeligt med Tilvejebringelsen af en Samling af Kjødvarer, Pølser, Konserves, Kjødpræparater m. m. dels fra europæiske Lande, dels fra oversøiske Pladser. Udstillingen, som har medført en Udgift af c. 3500 Kr., maa betragtes som særdeles vellykket; den gav en god Oversigt over vort nuværende Standpunkt og tillige en meget nyttig Vejledning med Hensyn til Udlandets Markeder. Over Udstillingen er et Katalog under Udarbejdelse, af hvilket en Mængde Oplysninger ville kunne faas.

Selskabet skylder »Dansk Eksportforening« en varm Tak for dens fortrinlige Medvirkning i denne Sag.

Afsætning af danske Husdyr i Rusland.

Lehnsgreve Wedell. Angaaende denne Sag har man henvendt sig til Landbrugsministeriet med Anmodning om at blive sat istand til at indarbejde Afsætning af danske Kreaturer paa russiske Markeder, Der er vist megen Imødekommen fra Ministeriets Side, idet det har ydet et betydeligt Beløb til Fremme af denne Sag. Det er derefter blevet overdraget til Justitsraad Friis, som jo er særlig kjendt med russiske Markedsforhold, at beskæftige sig med dette Forhold, ligesom der ogsaa er nedsat et Udvalg til at varetage Sagens Fremme.

Selskabets Lærlingeinstitution.

Hofjægermester F. Friis. Da det viste sig, at enkelte af de Bestemmelser, der gjælde for Lærlingeinstitutionen, vanskelig lade sig gennemføre, indbød Præsidiet de Mænd, der tidligere havde beskæftiget sig med Læringsagen til et Møde i Juni Maaned, og i dette deltog endvidere efter Indbydelse nogle andre Herrer, hvis Medvirkning man ansaa for ønskelig. Der nedsattes derefter et snevrere Udvalg til at drøfte Sagen og til at fremkomme med Forslag til dens Ordning, og den 7. Oktober samledes samtlige Herrer, der havde deltaget i Mødet i Juni Maaned og vedtog da enstemmig det Forslag, som det snævrere Udvalg havde udarbejdet, hvorefter Bestyrelsesraadet i dets Møde i Dag har givet Forslaget sin Tilslutning og godkjendt det. Forslaget gaar i det væsentlige ud paa at klassificere Lærlingene efter en Gjennemsnitskarakter for alle tre Læreaar. Til i Forbindelse med Præsidiet at gennemføre Klassifikationen af Lærlingene nedsættes der et Udvalg bestaaende af 3 Medlemmer, nemlig et Medlem fra Jylland, et Medlem fra Fyen og et Medlem fra Sjælland. Man har troet, at en saadan Ordning vilde være mere betryggende saa vel for Lærestederne som for Lærlingene. I Lærebrevet, hvis første Side vil blive uforandret som tidligere kun med Tilføjelse af Dimissionskarakteren, vil der endvidere blive optaget Meddelelse om, paa hvilke Steder Lærlingen har faaet sin Uddannelse, og det er Præsidiets Haab, at den ny Ordning skulde anspore Lærlingene saaledes, at de stræbe efter at komme i første Klasse, ligesom man ogsaa derigjennem haaber at faa større Tilgang af Lærlinge. Som Sekretæren bemærkede før, er Tilgangen stærkt reduceret i de

senere Aar. Der er, som ogsaa udtalt af Sekretæren, ikke Tvivl om, at Hovedgrunden til Tilbagegangen skriver sig fra den Fordring, der stilles til Selskabets Lærlinge, at de skulle tjene i tre Aar under Selskabet, medens Lærlingene paa de private Læresteder uddannes paa kortere Tid; men at gaa ned til en lavere Grænse end 3 Aar har Landhusholdningsselskabet og særlig de sagkyndige Mænd, der have behandlet denne Sag, ikke anset forsvarligt. Man har ment, at en treaarig Læretid er absolut nødvendig, for at Lærlingen kan komme i Besiddelse af den Dygtighed, som maa kræves af dem, der skulle deltage i Ledelsen af det nuværende Agerbrug.

Monument for afdøde Statskonsulent P. Nielsen.

Lehns greve Wedell. Med Hensyn til en Anmodning fra Landboforeningerne i Sorø Amt til Fællesforeningerne og Landhusholdningsselskabet om at støtte en Indbydelse til at give Bidrag til et Monument for afdøde Statskonsulent P. Nielsen, har Bestyrelsesraadet i sit Møde i Dag vedtaget, at Landhusholdningsselskabet deltager i Indbydelsen. Meningen er at faa indsamlet Bidrag til et Monument paa hans Grav, og da der jo altsaa ikke er Tale om, at der behøves en saa overordentlig stor Sum tilvejebragt, har man ment, at den enkeltes Bidrag ikke behøvede at være større end f. Ex. 1 Krone.

Dirigenten vilde bemærke, at Tanken om at rejse et Monument paa afdøde Statskonsulent P. Nielsens Grav er fremkommet blandt de unge Mennesker paa Egnen, hvor han levede og da nærmest blandt hans Elever i det Sogn, hvor han har virket i mange Aar. Man blev imidlertid enig om, at det var urigtigt ikke at give hele Landet, for hvilket han jo dog virkede, Lejlighed til at deltage i Bidragydelsen. Sagen kom derved ind for Landboforeningerne. Man har tænkt sig, at Bidragene skulde kun være smaa, f. Ex. 1 Krone, som Lehns greve Wedell nævnte.

Forslag fra Præsidiets.

Lehns greve Wedell fremlagde Forslag til Virksomhedsplan og til Budget for Regnskabsaaret 1. April 1899 til 31. Marts 1900, hvilke Forslag begge vare godkendte af Bestyrelsesraadet. Der var i Budgettet et Punkt, som Taleren særlig skulde henlede Opmærksomheden paa,

og det var Udgiftspost 7: Plantekulturen. Til Maltbyg- og Hvedeudvalget har der hidtil været ydet 9000 Kr., nemlig 8000 Kr. fra Staten og 1000 Kr. fra Landhusholdningsselskabet. Selskabets Status er desværre ikke den allerbedste, og man har derfor været betænkt paa at spare paa enhver Konto, hvor der var Tanke om, at der kunde spares. Man mente da, at paa denne Konto kunde der spares 500 Kr. Udvalget, som sorterer under Landhusholdningsselskabet, vilde imidlertid, efter hvad man senere har bragt i Erfaring, sætte Pris paa at faa Bevillingen forhøjet til det tidligere Beløb, da man frygtede for, at det ellers let kunde faa Udseende af, at Landhusholdningsselskabet omfattede disse Forsøg med mindre Interesse end tidligere. Det er altsaa egentlig ikke Pengebeløbet, det her saa meget kommer an paa, idet man refunderer, hvad der ikke bruges, men mere det, der kan lægges ind i en Forringelse af Kontoen. Det vil derfor være rigtigst at imødekomme Udvalget og forhøje Beløbet til, hvad det tidligere har været og altsaa foretage den i saa Henseende fornødne Ændring i Budgettet.

Om Budgetforslaget se hosstaaende.

Cand. polit. Frederiksen havde ved forrige Generalforsamling rettet en Henstilling til Præsidiet om at omsende de Skrifter, Selskabet udgiver, straks efter Udgivelsen og ikke, som det var Sædvane, at udsende Skrifter i store Bunker, vistnok endogsaa kun én Gang om Aaret. Taleren vilde udtale sin Paaskjønnelse af, at der i det forløbne Aar var sket nogen Forandring, men han maatte sige, at han endnu ikke var helt tilfredsstillt. I indeværende Maaned havde Taleren atter faaet en Bunke Bøger tilsendt paa én Gang, og denne Bunke indeholdt Skrifter, som det forekom ham baade kunde og burde være omsendte tidligere, nemlig for det første Beretning om den landøkonomiske Konsulentvirksomhed i forrige Aar og dernæst Selskabets Aarsberetning. Den første er formelt afsluttet med Kalenderaarets Udgang, og naar Medlemmerne overhovedet faar denne Bog, kunde det være ønskeligt, at de fik den noget tidligere, end Tilfældet er nu, idet de Sager, den omhandler, hurtigt forældes, ligesom man ogsaa kunde have noget større Udbytte af at gjøre sig bekendt med dens Indhold, naar man fik den tidligere. Det er utænkeligt, at Trykning og Korrekturlæsning skulde tage 11 Maaneder. Hvad Aarsberetningen angaar, da afsluttes den først den 31. Marts, og Forholdet er altsaa mindre graverende; men den maatte kunne afsluttes paa et andet Tidspunkt eller ogsaa

I. Løbende Indtægter og Udgifter.

A. Vedrørende den ordinære Virksomhed.

Konto.

	Ind- tægt.	Ud- gift.	Ind- tægt.	Ud- gift.
	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.
1. Medlemskontingenter	15800	»		
2. Renter og Depositogebyr	10600	140		
3. Statskassens Tilskud	5200	»		
4. Bidrag fra det Classenske Fideikommis.	1600	»		
5. Bidrag fra det Raben-Levetzauseke Fond	1000	»		
6. Bidrag fra Etatsraad Schou og Hustrus Stiftelse	200	»		
7. Plantekulturen	8000	9000		
8. Hnsdyrbruget	»	400		
9. Mælkeribuget	600	5500		
10. Agrikulturkemisk Virksomhed	»	200		
11. Udarbejdelse og Trykning af landøkon. Skrifter	800	3400		
12. Anskaffelse og Uddeling af Skrifter	»	6000		
13. Selskabets Foredrags- og Diskussionsmøder ..	»	600		
14. Selskabets Bestyrelses- og Udvalgsmøder	»	200		
15. Undersøgelsesrejser	»	600		
16. Selskabets Lærlinger	»	200		
17. Hædersbelønninger for Landbofid.	»	400		
18. Landbrugets Binæringer	»	100		
19. De nordlige Bilande	»	500		
20. Lønninger og Enkeunderstøttelser	»	10010		
21. Husleje og Inventarium	»	2200		
22. Regnskabernes Revision	»	120		
23. Bekjendtgjørelser	»	150		
24. Fragt og Porto	»	1400		
25. Kontorudgifter	»	2200		
26. Forskjelligt	200	200		
27. Ledelsen af den landøkon. Konsulatvirksomhed	6000	6000		
28. Kontrol med Lagre af dansk Korn og Foder- stoffer i Frihavnen	3000	3000	53000	52520

B. Vedrørende Legatmidler og Fond, henlagte under Selskabet.

1. Godsejer Chr. Schmidt til Vibygaards Legat ..	4000	4000		
2. Sjællands Stifts Brandforsikringsfond	191	191		
3. Grosserer G. Buscks Legat	77	77		
4. Grosserer N. F. Muncks Legat	42	42		
5. Etatsraad Philip W. Heymans Legat	189	189		
6. Pastor emer. Jørgensens Legat	18	18	4517	4517

Aitseaa budgetteret en Fremgang i 1899—1900 af Kr. 564,00.

II. Kapital-Indtægter og -Udgifter

vedrørende Selskabets selvstændige Formue.

Forventet Kassebeholdning $\frac{1}{4}$ 1899	1187	»		
Indfriet Laan	»	12000		
Nyt Laan	10500	»	11687	12000
			69204	69037
Ialt			»	167
Forventet Kassebeholdning $\frac{31}{3}$ 1900			69204	69204
Balance				

udsendes noget tidligere. Taleren vilde derfor gjentage sin Henstilling fra i Fjor, at de Skrifter, Selskabet udgiver, blive udsendte til Medlemmerne strax efter Udgivelsen.

Sekretæren. Naar Konsulentberetningen ikke er om-sendt tidligere end sket er, er Grunden dertil ikke den, at den ikke har været færdig tidligere; den kunde godt have været udsendt 4 Uger tidligere, men det er en kostbar Foranstaltning at udsende hvert enkelt Skrift straks efter Udgivelsen til Selskabets c. 800 Medlemmer, og man mente derfor, at Konsulentberetningen kunde følge med Aarsberetningen. Taleren havde gjort en Undskyldning for, at Aarsberetningen var udkommen saa sent, og mener ogsaa, at man kan faa den færdig noget tidligere og altsaa ogsaa faa den udsendt tidligere end i Aar, men dog ikke tidligere end i September Maaned af Hensyn til, at det fore-gaaende Aars Regnskab skal medfølge. Hvad Konsulentbe-retningen i øvrigt angik skulde Taleren bemærke, at det ikke tidligere havde paahvilet Selskabet at udarbejde den; det gjorde Kaptajn la Cour, og da han var død, skulde der først forhandles med Ministeriet om, hvem der skulde udgive den. Der hengik da nogen Tid, inden Ministeriet overdrog Selskabet at udgive den, hvorhos der tillige manglede en Del Beretninger, som maatte indkræves, hvad ogsaa medtog Tid. Saavel Selskabet som Ministeriet ville imidlertid have Op-mærksomheden henvendt paa, at faa Konsulentberetningen ud-given tidligere end nu. Den kan blive færdig i Løbet af April eller Maj Maaned, men Aarsberetningen er det ikke muligt at faa færdig før i September Maaned.

Cand. polit. Frederiksen. Blive Bøgerne saa udsendte strax?

Sekretæren kunde ikke paatage sig noget Ansvar derfor.

Dirigenten. Da det lader til, at ingen ellers ønsker Ordet, og da de faldne Udtalelser egentlig ikke vedkomme Virksomhedsplanen eller Budgettet, tør man nok forudsætte, at der ikke er yderligere Ønsker at fremsætte desangaaende, og saavel Virksomhedsplan som Budget ville altsaa kunne anses som vedtagne uden særlig Afstemning, saafremt saadan ikke maatte forlanges.

Da ingen derefter forlangte Ordet eller skriftlig Afstemning over Forslagene, ansaas saavel Virksomhedsplan som Budget for vedtagne.

Forslag om Pension til afdøde Bud H. Andersens
Enke.

Lehnsgreve Wedell. Da Selskabets Bud, Hans Andersen, begav sig hjem fra den sidste Generalforsamling faldt han pludselig om og blev bragt til Hospitalet, hvor han kort efter udaandede. Han efterlod sig en Enke og to Børn ganske blottede for Subsistensmidler, hvorfor Bestyrelsen har vedtaget at foreslaa Generalforsamlingen, at der bevilges Enken en aarlig Understøttelse af 120 Kr. samt 40 Kr. til hvert af Børnene, til de ere 15 Aar gamle.

Forslaget vedtoges, hvorefter Generalforsamlingen hævedes.

Registre.

a. Æmner.

Agerdyrkningsberetning fra Maj Maaned. Side 225. Foldangivelse 240.

— . Oktober Maaned. 408.

Agrikulturkemisk Beretning for 1898. 500.

Agrikulturkemiske Resultater fra 1897, Nogle plantefysiologiske og —
314.

Arbejdsprøve med Plove. 354.

Bakterier og Jord. 314.

Brak. 321.

Chilisalpeter. 323.

la Cour, J. C. 1. 337. 525.

Danmarks Smørexport 1897—98. 472.

Denitrifikation. 317.

Diskussioner i det kgl. danske Landhusholdningsselskab:

— om Kjødexport og Kjødkontrol. 144.

— - Kvægexport til de russiske Østersøprovinser. 304.

Fosfater. 322.

Gjødning. Staldgjødnings Opbevaring. 318. Fosfater. 322. Chili-
salpeter. 323.

Hesteavl 1897. 44.

Husdyrbruget 1897. 26. Kvægavl. 36. Svineavl og Faaravl. 41.

Isoleringsmaterialier, En Prøve med —. 379.

Kaptajn J. C. la Cour. 1. 337. 525.

Kartoffelsygdom. 328.

Kjødexport, Vor — Stilling til Kjødkontrollens Udvikling navnlig i
Tyskland og England. 128.

Kjødkontrollens Udvikling, Vor Stilling til —. 128.
 Kornbejtsning. 327.
 Kvægexport til de russiske Østersøprovinser. 292.

Landbruget 1897. 178.

— . Meddelelser fra en Rejse til Liffand. 292.

— . i Finland. 395.

Landhusholdningsselskabets Generalforsamling 1897. 150. Planteavls­sagens Ordning. 164. Prøver med Redskaber og Maskiner. 169. Mejerikonsulent- og Maskinkonsulentvirksomheden. 171. Konsulent for Slagterier. 172. Budget. 174.

Landhusholdningsselskabets Generalforsamling 1898. 524. Ledelsen af Planteavls­sagen. 535. Prøver med Redskaber og Maskiner. 539. Foranstaltninger til Kjødex­portens Fremme. 540. Afsætning af danske Husdyr i Rusland og Selskabets Lærlingeinstitution. 541. Budget. 544.

Landøkonomiske Meddelelser fra forskellige Egne om Aaret 1897. 188. 332.

Meddelelser fra en Rejse til Liffand. 292.

Muld. 319.

Mælkeribruget 1997. 56. Vinterfodringen. 60. 63. Sommerfodringen. 66. Aarsregnskab. 76. 80. Smørpriser. 82.

Nekrologer over Kaptajn J. C. la Cour. 1. 337. 525. Statskonsulent P. Nielsen. 153. 441. Kammerh. S. Skeel. 150. Statskonsulent P. B. Segelcke. 151. Statskonsulent H. F. K. Dencker. 152. Kammerh. Mourier-Petersen, Hofjægermester Fr. v. Rosen, Prop. Jensen, Grosserer P. Rützou, Kammerh. Amtmand Steen Andersen Bille, Forfatter J. B. Krarup og Proprietær Th. Bang. 526.

Nielsen, P. Statskonsulent. 153. 441. P. Nienssens kriftlige Arbejder. 467. Nitragin. 316.

Planteavl 1897. 5. Høsttidens Begyndelse og Varighed. 10.

Planteforædling. 326.

Plantefysiologiske og agrikulturkemiske Resultater fra 1897, Nogle — 314.

Plovprøve. 354. Plovenes Kraftforbrug. 359.

Redskaber og Maskiner. Arbejdsprøve med de præmierede amerik. Svingplove og Sacks Enkeltplow, samt 17 af de her i Landet mest brugte Plove. 354. Plovenes Kraftforbrug. 359.

Rejse til Liffand, Meddelelser fra en —. 292.

Roeavl. 325.

Salpeterdannelse. 314.

- Sandagerbrug i Tyskland, Nogle —. 244. Selchow. 247. Neuhaus.
 254. Lupitz. 260. Cunrau. 277. Hohenziatz. 281.
 Smørhandel. Danmarks Smørexport 1897—98. 472.
 Staldgjødningens Opbevaring. 318.
 Statskonsulent P. Nielsen. 153. 441.
 Statistik. Danmarks Ud- og Indførsel af Landbrugsprodukter 1896—
 97. 102. Værdien af vor Udførsel. 122.
 — Danmarks Smørexport 1897—98. 472.
 Ud- og Indførsel af Landbrugsprodukter 1896—97. 102. Værdien af
 vor Udførsel. 122.
 Vejrforholdene i 1896—97. 88. 1897—98. 482.
 Værdien af vor Udførsel. 122.

b. Forfattere.

- A**ppel, A., Husdyrbruget 1897. 26.
Arup, J., Vor Kjødexports Stilling til Kjødkontrollens Udvikling,
 navnlig Tyskland og England. 128.
Bonnesen, E. J., Beretning om en Prøve med Isoleringsmaterialier.
 379.
Bokelmann, F., Arbejdsprøver med de præmierede amerik. Svingplove
 og Sacks Enkeltplø, samt 17 af de her i Landet mest brugte
 Plove. 354.
Bøggild, B., Mælkeribrug i Danmark 1897. 56.
 — Danmarks Smørexport 1897—98. 472.
la Cour, J. C. B., Landbruget 1897. 178.
Hansen, K., Planteavl. 1897. 5.
 — Statskonsulent P. Nielsen. 441.
Jantzen, V. Willaume-, Veirforholdene i Landbrugsaaet 1896—97. 88.
 — — — — — 1897—98. 482.
Jensen, J., Hesteavl. 1897. 44.
Larsen, H. C., Nogle Landagerbrug i Tyskland. 244.
Reck, F., Danmarks Udførsel og Indførsel af Landbrugsprodukter i
 Landbrugsaaet 1897—98. 102.
Schou, Rudolf, Landbruget i Finland. 395.
Stein, V., Beretning om agrikulturkemisk Virksomhed 1897—98. 500.
Tesdorpf, F., Meddelelser fra en Rejse til Lifland. 292.
Wulff, H., Kaptajn J. C. la Cour. 337.

c. Tegninger.

Den mecklenburgske Hacke. 246. Lathyrus clymenum. 289.

J. C. la Cours Billede. 337.

Grafisk Fremstilling af Plovenes Kraftforbrug. 365. 369. 376.

— — - Isoleringsevnen hos forskellige Stoffer. 385—
394.

Oversigtstavle med Billeder af danske og fremmede Plove. 440.

P. Nielsens Billede. 441.
